

Forslag vil komme til at virke, naar det bliver ført ud i Livet, og her kan Paastand i mange Tilfælde komme til at staa imod Paastand. Derfor har man anset det for rigtigt, at Loven optages til Revision, efter at man i Løbet af et kortere Aaremaal har haft Lejlighed til at indhøste Erfaringer om, hvordan Loven virker, naar den er ført ud i Livet.

Det er maaske ikke ønskeligt at komme ind paa en Omtale af Kommissionsbetænkningen i Almindelighed — jeg mener at burde holde mig strengt til Hovedpunkterne i Lovforslaget. Jeg vil da slutte med Ønsket om, at denne Sag maa blive Genstand for en velvillig Behandling, at de modsatte Anskuelser paa Rigsdagen fra alle Sider ville mødes i god Forstaaelse, paa samme Maade som de ere mødtes i Kommissionen. Sker det, er jeg overbevist om, at det skal lykkes os at naa til Gennemførelse af et Lovforslag, som vil bringe Lykke og Velsignelse for vort Samfund.

Meyer: Der maa ganske sikkert foreligge ret stærke Grunde, for at der kan fremsættes et Lovforslag af den Beskaffenhed som det, vi her have faaet lagt paa Tingets Bord, et Lovforslag, der tilsigter Indskrænkninger i den personlige Frihed, som ikke kunne siges at være ubetydelige. Det er et Brud med den gamle Næringsfrihed, som f. Eks. i Grundlovens § 83 har faaet Udtryk deri, at man har Lov til at drive den Virksomhed, man synes passer en, uantastet, naar den i øvrigt ikke strider imod Loven. Det er ligeledes, naar man ser hen til Grundlovens § 87, klart, at der gøres Indgrib i Foreningsretten. Man kan da spørge om, hvorvidt de Grunde, der have dikteret Forslagets Forelæggelse, ere saa vægtige, at man maa se bort fra disse gode gamle Regler i vor Grundlov.

Jeg vil hertil gerne straks have Lov til at sige, hvad jeg for Resten havde Lejlighed til at bemærke under Behandlingen af Teaterloven, at Næringsfrihed eller fri Konkurrence ingenlunde er en socialistisk Tanke. Naar vi i det hele have sluttet os til Næringsfriheden, er det, fordi vi i den se noget betydeligt bedre end f. Eks. Lavstvang eller Monopolvæsen. Men ret beset vil Næringsfrihed og Frikonkurrence være det liberalt-kapitalistiske Samfunds Sag og ikke vor, og naar vi tage Stilling til Udskejelser, der ske i Kraft af Næringsfrihed og fri Konkurrence, og kræve dem indskrænkede ved Hjælp af Statsmyndigheden, handle vi ikke i Uoverens-

stemmelse med vore socialistiske Principer, men i god Overensstemmelse med den Lovgivning, der stadig har søgt at dæmme op for Frikonkurrencen, hvor den førte til Anarki. Jeg kunde paavise, at der er mange saadanne Indskrænkninger, men skal modstaa Fristelsen og blot kortelig, som jeg her har gjort det, nævne dette, at Socialdemokratiet, for saa vidt de her foreslaaede Indskrænkninger tjene det almene Vel og derved ere i Overensstemmelse med Grundloven, ikke kunne være Modstandere af de paagældende Bestemmelser i Lovforslaget.

Men nu er Spørgsmaalet: Hvad er f. Eks. „ethvert lovligt Øjemed“, hvad er „det almene Vel“, som omtales i hine Grundlovsparagraffer, der efter min Mening skydes noget til Side af eller maa omformes i Kraft af et Lovforslag som det foreliggende? Jeg siger derfor, at der maa være stærke Grunde, der tale for et saadant Lovforslags Forelæggelse. Hvilke ere da disse Grunde? Er Alkoholismen her i Landet i Tiltagen eller forslaar den Kamp, som Afholdsbevægelsen og for Resten mange andre Magter i vort Samfund have rejst til Fremme af Ædruelighed, forslaar den ikke længere? Er det en Falliterklæring f. Eks. fra Afholdsbevægelsens Side, at man ikke mener længere at kunne komme frem ad den frivillige Afholdenheds Vej?

Jeg vil først pege paa, hvad Kommissionens Betænkning i saa Henseende siger. Den omtaler, hvor stort Spiritusforbruget er her til Lands. Der nævnes som Forbruget af Spiritus i 1898—1902: 37,8 Mill. Potter, i 1904—06: 34,61 Mill. Potter, pr. Indbygger 15,2 og 13,7. Der tages et Skøn over, hvor meget man kan sige, der nydes af hvert enkelt Individ her i Landet, og uagtet det ikke er muligt at komme til et fuldstændig sikkert Resultat, kan man i hvert Tilfælde paapege en Nedgang. De Tal, Kommissionen har opstillet, ere for saa vidt ogsaa tilstrækkelig oplysende. Man naar da det Resultat, at i 1898—1902 var Forbruget af ren Alkohol 9,01 Pot aarlig pr. Individ, medens det i 1904—06 kun var 8 Potter, altsaa en faktisk Nedgang, der jo glædeligt nok vidner om, at de opbyggende Magter i vort Samfund, til hvilke Afholdsbevægelsen maa regnes, have naaet at faa Spiritusforbruget ned. Men dette taler jo egentlig heller ikke for skrappe Lovbestemmelser. Det er en Forbedring af den offentlige Moral, som alle hilse med Glæde, og man kunde med god Grund vente, at hvis